

NOVI BANKOVEC ZA 5 €

www.noviobrazura.eu
www.euro.ecb.europa.eu

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

EUROSISTEM

UVOD

KAZALO

- 1 Novi obraz eura
- 2 Novi bankovec za 5 €
- 3 Enostavno preverjanje
- 4 Uvedba serije Evropa
- 5 Kdo je bila Evropa?
- 6 Raziskave in razvoj ter boj proti ponarejanju
- 7 Proizvodnja in distribucija bankovcev
- 8 Življenjski cikel bankovcev
- 9 Uradi Eurosistema za stike z javnostjo

Bankovci in kovanci eura so bili v 12 državah članicah EU uvedeni 1. januarja 2002, priprave na uvedbo pa so se začele že v začetku 90-ih let. Zdaj z njimi vsak dan plačuje 332 milijonov ljudi v 17 državah članicah EU – Avstriji, Belgiji, Cipru, Estoniji, Finski, Franciji, Nemčiji, Grčiji, Irski, Italiji, Luksemburgu, Malti, Nizozemski, Portugalski, Slovaški, Sloveniji in Španiji. Vsi eurski bankovci, ki so v obtoku kjerkoli na svetu, so danes skupaj vredni približno toliko kot bankovci ameriškega dolarja.

V teh gradivih za novinarje predstavljamo bankovec za 5 € iz druge serije eurskih bankovcev, imenovane serija Evropa. Predsednik Evropske centralne banke (ECB) Mario Draghi je novi bankovec javnosti predstavil 10. januarja 2013 na slovesnosti v Arheološkem muzeju v Frankfurtu. Petak je prvi iz nove serije, ki bo dan v obtok: v celotnem euroobmočju bo sočasno uveden 2. maja 2013.

Na novi spletni strani o eurobankovcih (www.noviobrazeura.eu), ki posebno pozornost namenja seriji Evropa in njenim zaščitnim elementom, so objavljene dodatne informacije ter prenosljive datoteke s slikami novega bankovca za 5 € (72 dpi z oznako »Specimen«) in njegovimi zaščitnimi elementi, pa tudi posnetki iz proizvodnje bankovcev. Ta gradiva se lahko uporabijo za objavo, če se pri tem dosledno upoštevajo pravila o reproduciranju eurobankovcev¹.

Za dodatna pojasnila se obrnite na urad za stike z javnostjo v ECB ali nacionalnih centralnih bankah Eurosistema².

¹Pravila za reproduciranje eurobankovcev so objavljena na strani: <http://www.ecb.europa.eu/euro/html/reproduction.sl.html>.

²Eurosistem sestavljajo ECB in nacionalne centralne banke iz euroobmočja.

NOVI OBRAZ EURA

Novi eurski bankovci imajo izboljšane zaščitne elemente, ki upoštevajo nova dognanja na področju varnosti in tehnologije bankovcev. Serija se imenuje Evropa, ker bodo imeli njeni bankovci v vodnem znaku in na hologramu portret Evrope iz grške mitologije, po kateri je naša celina dobila ime. Uvedba nove serije v letu 2013 je sestavni del rednega razvoja eurobankovcev, s katerim ti postajajo še varnejši, kot so bili že doslej. Skrb za varnost in zanesljivost bankovcev z rednim posodabljanjem in izboljševanjem

zaščitnih elementov je ena od obveznosti ECB in nacionalnih centralnih bank. Ker razvoj novih bankovcev terja veliko časa in sredstev, so se priprave na novo serijo dejansko začele že kmalu po uvedbi prve serije.

Novi bankovci bodo uvedeni postopoma v naslednjih nekaj letih po naraščajočem vrstnem redu, začenši z novim petakom, ki bo v obtok prišel 2. maja 2013. Apoeni ostajajo enaki: 5 €, 10 €, 20 €, 50 €, 100 €, 200 € in 500 €.

PRVA SERIJA

SERIJA EVROPA

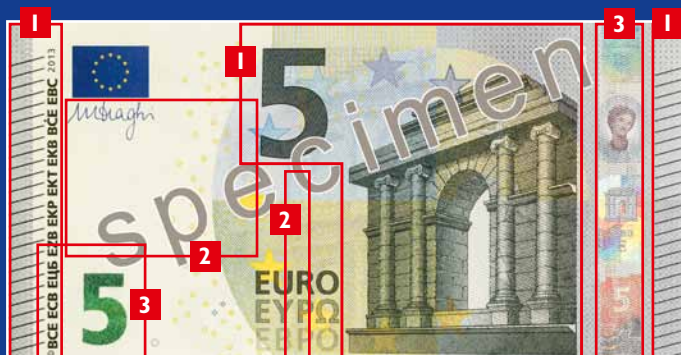

Novi bankovci imajo še vedno oblikovno podobo »obdobja in sloga« iz prve serije ter enake prevladujoče barve, vendar so zaradi izboljšanih zaščitnih elementov nekoliko spremenjeni. Tako jih je mogoče hitro ločiti od prve serije. Za osvežitev vizualne podobe je bil izbran neodvisni oblikovalec bankovcev iz Berlina Reinhold Gerstetter. Novi bankovci upoštevajo tudi dejstvo, da je v EU od leta 2002 vstopilo več novih držav. Tako na primer zemljevid Evrope vključuje Malto in Ciper, »euro« je poleg latinice in grške pisave izpisan tudi v cirilici, kratica ECB pa je namesto v petih navedena v devetih jezikih.

NOVI BANKOVEC ZA 5 €

Novi zaščitni elementi iz serije Evropa je na novih bankovcih mogoče najti hitro in brez težav.

Serijska Evropa, 5 €, sprednja stran

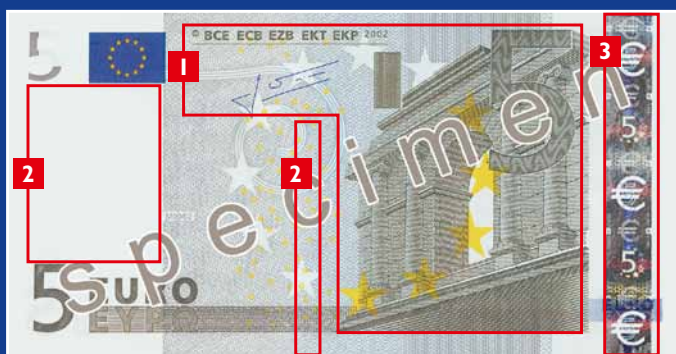

Serijska Evropa, 5 €, hrbtna stran

BANKOVEC ZA 5 € IZ PRVE SERIJE

Prva serija, 5 €, sprednja stran

Prva serija, 5 €, hrbtna stran

Za uporabnike z legitimnim razlogom za reproduciranje slik eurskih bankovcev je ECB pripravila digitalne slike, ki ne sprožijo sistema CDS³ (300 dpi, oblika zapisa TIFF, z oznako »Specimen«). Za prenos teh slik morajo uporabniki podpisati izjavo o zaupnosti, za katero zaprosijo po e-pošti na naslovu info@ecb.europa.eu.

³ Sistem za preprečevanje ponarejanja (Counterfeit Deterrence System, CDS) onemogoča zajem ali reprodukcijo slik zaščitnih bankovcev z osebnim računalnikom in programi za obdelavo digitalnih slik. Razvila ga je Centralnobančna skupina za preprečevanje ponarejanja (Central Bank Counterfeit Deterrence Group, CBCDG), v kateri je 32 centralnih bank z vsega sveta.

ENOSTAVNO PREVERJANJE

Enako kot pri prvi seriji je tudi bankovce iz serije Evropa mogoče enostavno preveriti z metodo »OTIP-POGLED-NAGIB«.

Za to ne potrebujemo nobenih posebnih pripomočkov. Glavne novosti v zaščitnih elementih so naslednje:

1 OTIP

Otip papirja – Otipajte bankovec. Papir je čvrst in šelesteč.

Reliefni tisk – Glavna podoba, črke in velika številka vrednosti so na otip nekoliko izbočene.

> Kaj je novo

Na novem bankovcu je ob levem in desnem robu vrsta kratkih rahlo izbočenih črtic.

2 POGLED

Vodni znak – Poglejte bankovec proti svetlobi. Vidna postane prej skrita podoba, ki prikazuje vrednost bankovca in okno.

> Kaj je novo – Portretni vodni znak

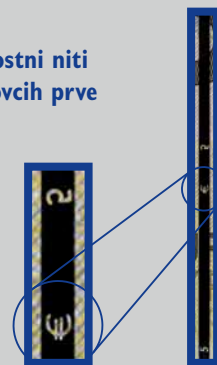
Na novem bankovcu je v vodnem znaku viden tudi portret Evrope.

Varnostna nit – Poglejte bankovec proti svetlobi. Varnostna nit postane vidna kot temen trak, na katerem je v drobnem belem tisku izpisana vrednost bankovca.

> Kaj je novo

Na novem bankovcu je na varnostni niti znak €, medtem ko je na bankovcih prve serije beseda »EURO«.

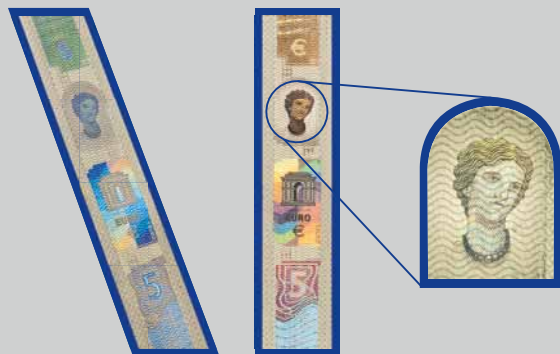

3 NAGIB

Hologram – Nagibajte bankovec naprej in nazaj. Na srebrnem traku na desni strani sta vidna številka vrednosti bankovca in znak €.

> Kaj je novo – Večdelni hologram

Na novem bankovcu sta na hologramu vidna tudi portret Evrope in okno.

> Kaj je novo – Smaragдно zelena številka

Nagibajte bankovec naprej in nazaj. Na novem bankovcu se na svetleči številki v spodnjem levem kotu pojavi svetlobni učinek, ki kot val potuje navzgor in navzdol. Številka poleg tega spreminja barvo iz smaragdno zelene v temno modro.

UVEDBA SERIJE EVROPA

> Glavne značilnosti:

- Novi bankovci se imenujejo serija Evropa, ker nekateri njihovi zaščitni elementi vključujejo portret Evrope iz grške mitologije, po kateri se imenuje naša celina.
- Novi bankovci bodo uvedeni postopoma v naslednjih nekaj letih po naraščajočem vrstnem redu, začnši z novim bankovcem za 5 €. Apoeni ostajajo enaki: 5 €, 10 €, 20 €, 50 €, 100 €, 200 € in 500 €.
- Natančen časovni razpored izdaje ostalih apoenov bo določen ter javnosti in profesionalnim uporabnikom gotovine sporočen kasneje.
- Pri razvoju serije Evropa so sodelovali tudi proizvajalci naprav in opreme za obdelavo bankovcev, da so se lahko pripravili na uvedbo novih bankovcev.
- Nova serija bo imela nove in izboljšane zaščitne elemente, ki bodo bankovce še boljše ščitili pred ponarejanjem.
- Enako kot pri prvi seriji bankovcev se je ECB že v fazi oblikovanja posvetovala s slepimi in slabovidnimi uporabniki ter njihove zahteve upoštevala v končnem oblikovnem predlogu.

- Iz serije Evropa bo v obtok prvi prišel bankovec za 5 €. Ker je petak eden od apoenov, ki so najbolj izpostavljeni obrabi, je za večjo trpežnost prevlečen z zaščitnim premazom.
- Centralne banke bodo zato, da porabijo preostale zaloge, več mesecev vzporedno izdajale petake iz prve in iz druge serije. Vsekakor bodo vsi apoeni obeh serij v obtoku še naprej veljali kot zakonito plačilno sredstvo.
- Datum, ko bo prva serija prenehala veljati kot zakonito plačilno sredstvo, bo objavljen daleč vnaprej. Vseeno bodo bankovci prve serije vedno obdržali svojo vrednost, saj jih bo v nacionalnih centralnih bankah Eurosistema mogoče neomejeno dolgo zamenjati za bankovce druge serije.

KDO JE BILA EVROPA?

» «Obraz» novih bankovcev eura

Portreti se na bankovcih po vsem svetu uporabljajo že od nekdaj in raziskave kažejo, da ljudje intuitivno prepoznavamo obraze. Eurosistem se je zato odločil, da bo v vodni znak in hologram nove serije vključil portret Evrope, ki je bila oseba v grški mitologiji. Potret je povzet po upodobitvi na več kot 2000 let stari vazi, ki so jo našli v južni Italiji, hranijo pa jo v muzeju Louvre v Parizu. Izbran je bil zato, ker zbudi jasno povezavo z evropsko celino, hkrati pa bankovcem daje človeško noto.

V grški mitologiji je bila Evropa hči feničanskega kralja, ki jo bog Zevs – za to priložnost v podobi bika – zapelje in odnese na Kreto. Zaradi te zgodbe so stari Grki besedo »Evropa« začeli uporabljati kot zemljepisno ime.

» Kampanja za obveščanje javnosti

Novi zaščitni elementi bodo učinkoviti le, če jih bodo ljudje lahko brez težav prepoznali. Zato bodo ECB in nacionalne centralne banke Eurosistema v letu 2013 v celotnem euroobmočju izvajale kampanjo za obveščanje javnosti o seriji Evropa in novem bankovcu za 5 €.

RAZISKAVE IN RAZVOJ TER BOJ PROTI PONAREJANJU

> Najsodobnejša tehnologija

ECB in nacionalne centralne banke ne dajejo podrobnih informacij o svojem programu raziskav in razvoja, na splošno pa si z njim prizadevajo varovati varnost in zanesljivost bankovcev tako, da tehnološko vedno ostajajo korak pred ponarejevalci. Za razvoj novih tehnologij na tem področju je potrebnega veliko dela in sredstev. V svoji strategiji raziskav in razvoja si je Eurosistem zato zastavil cilj, da se morajo biti eurobankovci »sposobni braniti sami«. To pomeni, da je ponarejevalcem treba kar se da otežiti delo in jim na pot postaviti čim več preprek.

> Učinkovit boj proti ponarejanju

Eurosistem vloga veliko energije v dejavnosti, katerih namen je zagotoviti, da so splošna javnost in profesionalni uporabniki gotovine dobro obveščeni o tem, kako prepoznati ponarejene bankovce. Skrbi tudi za to, da ponaredke zanesljivo prepoznajo in izločijo tudi naprave za obdelavo in razvrščanje bankovcev.

V prvi polovici leta 2012 je bilo iz obtoka skupno umaknjenih 251.000 ponarejenih eurobankovcev.

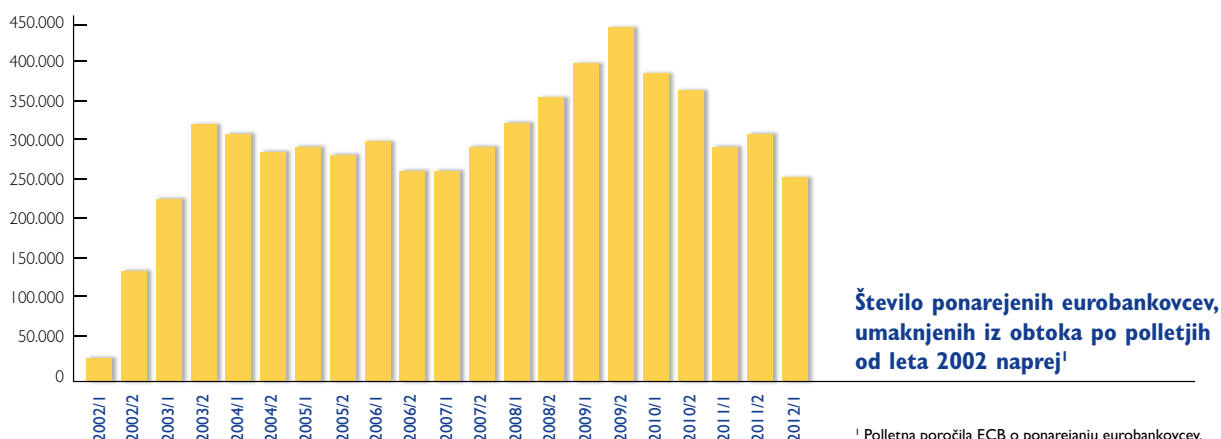
V primerjavi s količino pristnih bankovcev v obtoku (povprečno 14,6 milijarde v prvi polovici 2012) ostaja delež ponaredkov zelo majhen.

Sedanje število ponaredkov ne predstavlja resne grožnje, vseeno pa morajo biti ECB in nacionalne centralne banke euroobmočja, enako kot tudi druge centralne banke po svetu, še naprej pozorne in skrbeti za to, da so njihovi bankovci čim bolj odporni proti ponarejanju.

ECB tesno sodeluje tudi z Evropsko komisijo (ki je odgovorna za zbiranje in posredovanje informacij o ponarejenih kovancih eura), s policijami posameznih držav ter z Europolom in Interpolom. Druga obrambna linija so ukrepi, s katerimi skrbi, da je javnost čim bolj seznanjena z zaščitnimi elementi.

> Želje fokusnih skupin

ECB je v različnih državah euroobmočja organizirala sestanke s fokusnimi skupinami, da bi ocenila različne zaščitne elemente, ki bi jih bilo mogoče uporabiti v novi seriji bankovcev Evropa. Izbrani zaščitni elementi so odraz želja teh skupin.

DELITEV PROIZVODNJE ZA VEČJO UČINKOVITOST

> Delitev proizvodnje za večjo učinkovitost

ECB ima izključno pravico, da odobri izdajo bankovcev eura v euroobmočju, nacionalne centralne banke pa so skupno odgovorne za njihovo proizvodnjo, dajanje v obtok in umikanje iz obtoka ter za njihovo obdelavo in hrambo. Eurosistem (ECB in nacionalne centralne banke) vsako leto določi, koliko bankovcev je treba proizvesti, in vsaki nacionalni centralni banki dodeli določen del proizvodnje. Te nato bodisi same bodisi preko zunanjih pooblaščenih dobaviteljev izdelajo svoj delež celotnega letnega obsega enega ali več apoenov.

> Proizvodnja eurobankovcev

Enako kot sedanja serija bo tudi serija Evropa natisnjena na bombažni papir; zato bodo tudi bankovci iz te serije značilno čvrsti in šelesteči. Nekatere zaščitne elemente, kot sta vodni znak in varnostna nit, papirnice vgradijo v sam papir že med izdelavo papirja.

Papir nato potuje v strogo varovane tiskarne po Evropi, ki bankovce izdelujejo. V proizvodnji se uporabljajo različne vrste plošč, posebne tiskarske barve in več postopkov, kot so ofsetni in globoki tisk, postopek nanosa holograma ter sitotisk za številke spremenljive barve.

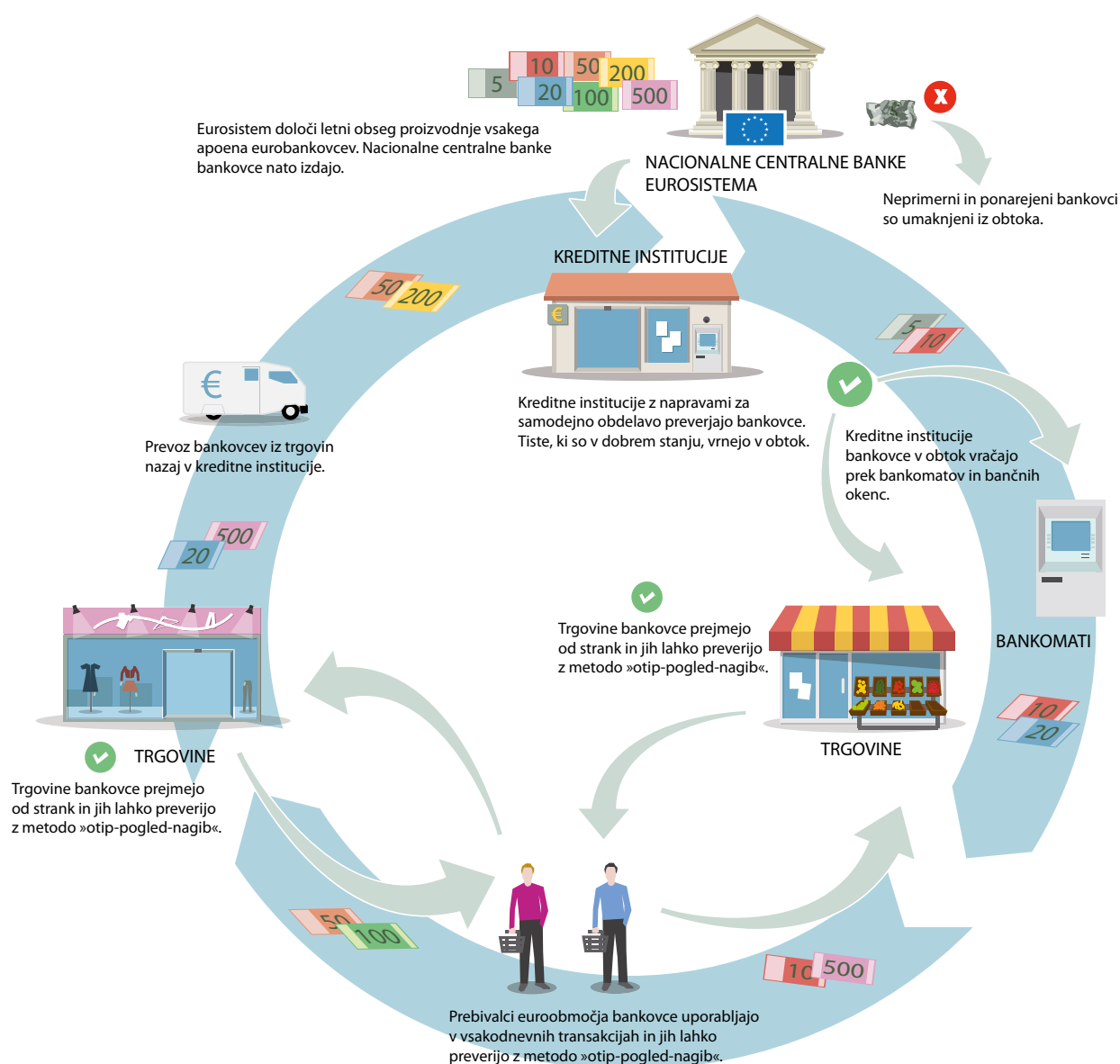
Enotni sistem nadzora kakovosti zagotavlja, da vsi eurski bankovci izpolnjujejo enake standarde. Med celotnim postopkom izdelave je opravljenih na stotine ročnih in avtomatiziranih testov. Ko bankovci prestanejo pregled kakovosti in zadostijo vsem zahtevam, jih zapakirajo po apoenih in pred distribucijo skladiščijo v varovanih prostorih.

> Iz tiskarn v naše žepa

Iz varovanih skladišč bankovce prepeljejo v nacionalne centralne banke, ki jih hranijo v svojih trezorjih. Banke in podobne institucije bodo nove bankovce za 5 € po običajnih kanalih (na okencih ali bankomatih) v obtok začele dajati 2. maja 2013. V euroobmočju kot celoti bodo novi petaki po pričakovanjih do jeseni 2013 postali pogostejši od tistih iz prve serije.

ŽIVLJENJSKI CIKEL BANKOVCA

URADI EUROSISTEMA za stike z javnostjo

EUROPEAN CENTRAL BANK
EUROSISTEM

Directorate Communications
Press and Information Division
Kaiserstraße 29
60311 Frankfurt am Main
Germany
Tel.: +49 69 1344 7455
Fax: +49 69 1344 7401
E-mail: info@ecb.europa.eu
Internet: www.newfaceoftheeuro.eu
or www.euro.ecb.europa.eu

Kristin Bosman
Porte-parole / Woordvoerder
Bld de Berlaimont 14
1000 Bruxelles / Brussel
Belgique / België
Tél / Tel.: +32 2 221 46 28
Télécopie / Fax: +32 2 221 31 60
Courriel / E-mail: pressoffice@nbb.be
Internet: www.nbb.be

Zentralbereich Kommunikation
Pressestelle
Wilhelm-Epstein-Straße 14
60431 Frankfurt am Main
Deutschland
Tel.: +49 69 9566 3511
Fax: +49 69 9566 3077
E-Mail: presse@bundesbank.de
Internet: www.bundesbank.de

Avalike suhete allosakond
Estonia pst 13
15095 Tallinn
Eesti
Tel: +372 668 0965, +372 668 0745
Faks: +372 668 0954
E-post: press@eestipank.ee
www.eestipank.ee

Banc Ceannais na hÉireann
Central Bank of Ireland
Eurosystem

Press office
PO Box 559
Dame Street
Dublin 2
Ireland
Tel.: +353 1 224 6299
E-mail: press@centralbank.ie
Internet: www.centralbank.ie

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΥΡΟΣΥΣΤΗΜΑ

Υπηρεσία Τύπου
Ελ. Βενιζέλου 21
102 50 Αθήνα
Ελλάδα
Τηλ.: +30 210 320 3447
Φαξ: +30 210 320 3922
E-mail: press@bankofgreece.gr
Internet: www.bankofgreece.gr

BANCO DE ESPAÑA
Eurosistema

Ricardo Fernández
Jefe de la División de Relaciones con los Medios y Documentación
Alcalá, 48
E-28014 Madrid
España
Tel.: +34 91 338 5044
Fax: +34 91 338 5203
Correo electrónico: comunicacion@bde.es
Internet: www.bde.es

Olivier Aubry
Chef du service de presse
48 rue Croix-des-Petits-Champs
75001 Paris
France
Tél.: +33 1 42 92 39 29
Télécopie: +33 1 42 92 39 41
Courriel: Olivier.AUBRY@banque-france.fr
Internet: www.banque-france.fr

Paola Ansuini
Titolare della Divisione Stampa e relazioni esterne
Via Nazionale 91
00184 Roma
Italia
Tel.: +39 06 4792 3969
Fax: +39 06 4792 2253
E-mail: stampabi@bancaditalia.it
Sito Internet: www.bancaditalia.it

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ
ΕΥΡΟΣΥΣΤΗΜΑ

Γραφείο Τύπου
Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου
Λεωφόρος Κένεντυ 80
1076 Λευκωσία
Κύπρος
Τηλ.: +357 22714465, +357 22714503
Φαξ: +357 22378151
E-mail: pressoffice@centralbank.gov.cy
Internet: www.centralbank.gov.cy

BANQUE CENTRALE DU LUXEMBOURG
EUROSISTEM

Marc Konsbruck
Communication Officer
2, boulevard Royal
L-2983, Luxembourg
Tél.: +352 4774 4265
Télécopie: +352 4774 4910
Courriel: info@bcl.lu
Internet: www.bcl.lu

BANK CENTRALI TA' MALTA
EUROSISTEM
CENTRAL BANK OF MALTA

Clive Bartolo
Senior PR Officer / Kap Uffiċjal għar-RP
Piazza Kastija
Valletta VLT 1060
Malta
Tel.: +356 2550 3104 / 5
Fax: +356 2550 4950
E-mail: publicrelations@centralbankmalta.org
Internet: www.centralbankmalta.org

Herman Lutke Schipholt
Persvoorlichter
Westeinde 1
1017 ZN Amsterdam
Nederland
Tel.: +31 20 524 2712
Mobiel: +31 6 5249 6900
E-mail: h.j.lutke.schipholt@dnb.nl
Internet: www.dnb.nl

OESTERREICHISCHE NATIONALBANK
EUROSISTEM

Christian Gutlederer
Pressesprecher
Otto-Wagner-Platz 3
1090 Wien
Österreich
Tel.: +43 1 404 20 6609
Fax: +43 1 403 17 44
E-Mail: christian.gutlederer@oenb.at
Internet: www.oenb.at

Banco de Portugal
EUROSISTEM

Gabinete de Comunicação Institucional
Rua do Comércio, 148
1100-150 Lisboa
Portugal
Tel.: +351 213 215 358
Fax: +351 213 464 843
Correio eletrónico: press@bportugal.pt
Internet: www.bportugal.pt

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
EUROSISTEM

Tlačové a edičné oddelenie
Imricha Karvaša 1
813 25 Bratislava
Slovenská republika
Tel.: +421 2 5787 2161
Fax: +421 2 5787 1128
E-mail: press@nbs.sk
Internet: www.nbs.sk

BANKA SLOVENIJE
BANK OF SLOVENIA
EUROSISTEM

Sekretariat in mednarodni odnosi
Slovenska 35
1505 Ljubljana
Slovenija
Tel.: +386 1 47 19 153, +386 1 47 19 549
Faks: +386 1 47 19 724
E-pošta: pr@bsi.si
Internet: www.bsi.si

Richard Brander
Tiedottaja / Informator
Snellmaninkatu / Snellmansplatsen
PL 160 / PB 160
00101 Helsinki / Helsingfors
Suomi / Finland
Puhelin / Telefon: +358 10 831 2206
Sähköposti / Kontakt: Richard.Brandar@bof.fi
Internet: www.suomenpankki.fi /
www.finlandsbank.fi

www.noviobrazzeura.eu
www.euro.ecb.europa.eu

ЕВРОПЕЙСКА ЦЕНТРАЛНА БАНКА
BANCO CENTRAL EUROPEO
EVROPSKÁ CENTRÁLNÍ BANKA
DEN EUROPÆISKE CENTRALBANK
EUROPÄISCHE ZENTRALBANK
EUROOPA KESK PANK
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ
EUROPEAN CENTRAL BANK

BANQUE CENTRALE EUROPÉENNE
AN BANC CEANNAIS EORPACH
BANCA CENTRALE EUROPEA
EIROPAS CENTRĀLĀ BANKA
EUROPOS CENTRINIS BANKAS
EURÓPAI KÖZPONTI BANK
BANK ČENTRALI EWROPEW

EUROPESE CENTRALE BANK
EUROPEJSKI BANK CENTRALNY
BANCO CENTRAL EUROPEU
BANCA CENTRALĂ EUROPEANĂ
EURÓPSKA CENTRÁLNA BANKA
EVROPSKA CENTRALNA BANKA
EUROOPAN KESKUSPANKKI
EUROPEISKA CENTRALBANKEN

EUROSYSTEM